

SZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egy évre 10 k.
Három évre 28 k.
Helyben házhoz hordva:
Egy évre 20 k.
Három évre 5 k.
Védjegy postán szállítva:
Egy évre 24 k.
Három évre 0 k.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik minden nap, a hét 6. és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok visszam-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 247. szám.

Nagyvárad

Szombat, 1916 október 28.

Románia veszte megkezdődött.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Szófiából jelentik:

Végzetserűen és gyorsan beteljesedik az áruló oláh nemzet sorsa. Dobrudzsának minden jelentős városa Csernavoda után egymásután a szövetségesek kezébe esik.

Szófiában a házak állandóan fel vannak lobogóva. az utcák során egymást érik a hazafias utcai tüntetések. Ma hatalmas tömeg verődött össze az utcákon, amely valamennyi szövetséges nemzet zászlóját lobogtatva, hangos éljenzések közepette a királyi palota elé vonult, onnan bejárták a szövetségesek követségi palotáit, azután a hadügyminisztérium és a miniszterelnökség palotái és a városháza elé vonultak, ahol mindenütt haza-

fias örömtől izzó beszédeket mondtak.

Bulgáriában különösen a török csapatok szövetséges szolgálatait ismerik el őszinte hálával; Kebedinél és Topraisarnál török csapatok döntötték el a heves küzdelmek sorsát. Valamennyi bulgár lap őszinte lelkesedéssel ír a törökök vitézségéről és szolgálatairól.

Az egész ország általános véleménye, hogy Oláhország veszte megkezdődött.

Az oláhok vesztesége abszolút véve óriásiak. Már municióhiányuk is eléggé érezhető.

Oroszország már nem adhat ezután municiót nekik, hiszen maga is idegen államok municióhozatalára szorul.

Minek avatkozott Románia a háboruba.

Románia felosztásáról tanácskoznak.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Wiener Tagblatt munkatársa beszélt egy magyar emberrel, aki október hetedikén hagyta el Bukarestet. Ez mondta, hogy Brassó-Nagyszében eleste után külön futárt küldöttek Pétervárra, hogy Oroszország azonnal küldjön segítséget. Romániának futárral visszaüzenték, hogy Oroszországnak Bukovinában szüksége van minden katonájára, épen Románia érdekében. Ha Románia nem avatkozott volna a háboruba, az orosz csapatokat már kivonták volna Bukovinából. Erre a válasza Maria román királyné táviratozott a cárnénak és segítséget kért. A cárné azt válaszolta, hogy sajnálja, de semmit sem tehet. Nem foglalkozik államügyekkel. A válasz nagy lehangoltságot idézett elő a fővárosban, amit fokozott az Independance Roumaine ugyanaz napi párisi jelentése, mely szerint Oroszország, Németország, Ausztria és Magyarország csendes tárgyalásokat kezdtek, amelynek alapja Románia felosztása volna.

Douaumontnál támadnak a franciák.

Berlin, október 27. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadseregortja. A Sommetől északra erős tűzérési tevékenység mellett csak felderítő osztagok ütköztek meg. A déli parton az ellenséges árkok előtti térre irányuló hatásos tűzünk a franciáknak Frenses—Matancourt—Saulnes-vonalon készülőkélben levő támadását letogta.

A német trónörökös hadseregortja. A Maas keleti partján a Poivre hegyhát és Veuve között a nap folyamán a tűzérési harc igen erős volt. Délben a franciák a Douaumonttól keletre levő állásainkat megtámadták. Nagy veszteségükkel visszavertük őket.

Gyengül az orosz támadás.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege. A Stara mentén az oroszok még kétszer megismételték hasztalan támadásukat. A rohamozó századokat megszálló csapatok tüze visszaütötte.

Tovább délre Vedzma torkolatánál sziléziai landwehr csapatok orosz előállításokat elfoglaltak és 1 tisztet s 88 főnyi legénységet elfogtak.

A lucki arcvonalon a Kiselin arcvonalában az oroszok erős ágyu tüze tovább tartott. Éjfélkor támadás következett, a mely akadályaink előtt tűzünkben összeomlott.

Károly főherceg lovassági tábornok hadserege. Az Erdős Kárpátok déli részében az oroszok és románok újabb támadásai meghehúsultak. Erdély keleti határán az ellenség előretöréseit visszavertük. Predeáltól délre és

MAYER ÖDÖN és TSA.

villamos- és gázeiőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt.

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

Campolung irányában támadásainkkal előbbre haladtunk.

Hizsova vidékén van Mackensen.

Balkáni harctér.

Mackensen vezértábornagy hadserege. A megvert dobrudzsai hadsereg üldözését folytatjuk, a szövetséges csapatok elérték Hizsova vidékét.

Macedóniai front.

Jelentős esemény nem történt.

Ludendorff, első főszállásmester.

Hogy üzent hadat az oláh király?

Egy királyi orgia, amit miniszterek rendeztek.

Közvetlen az oláh király környezetéből egy biharmegyei előkelő családnak a tagja érkezett most Nagyváradra. Az illető állandóan az udvarnál volt és az oláh királynak minden cselekedetéről tudott. Kellőképen volt informálva az oláh udvari életéről is és tisztán látta azt a kellőleg nem jellemezhető ocsmány munkát, amit az oláh kormány tagjai végeztek csak azért, hogy az orosz rubelékért a kellő ellenszolgáltatást biztosítsák. Nagyváradon való időzése alkalmával több érdekes dolgot mondott el.

Egy dolgot elmondott azzai, hogy az közölhető. És ez az ügy a hadüzenet ügye. Erre vonatkozólag a következőket mondta:

— A király közelében voltam állandóan. Mondhatom, hogy az oláh uralkodónak annyi köze sem volt a hadüzenetnek, mint nekem. A király egy tehetetlen báb volt, aki hallani sem akart a központi hatalmakkal való háborúról. Sajnos, ezt a felfogását csak addig tudta érvényesíteni, amíg az orosz bérencek az utolsó eszközökhöz, a király gyengeségéhez nem folyamodtak.

A király még a hadüzenet előtt való napon semmit sem tudott arról, hogy mi fog következni holnap. Másnap az oláh kormány tagjai végrehajtották gyalázatos tervüket.

Hihetetlen és részleteiben leírhatatlan orgiát rendeztek. Az orgián a király is részt vett. A legrefináltabb módon és eszközökkel a legerősebb italokkal itatták a királyt az előre odarendelt félvilági nők. A király éjjel előtt már nem volt ura akaratának. És akkor elérkezettnek látták a pillanatot a cselekvésre. A király elé tették a hadüzenetre vonatkozó okiratot, amit a király gépszerűleg, minden ellentmondás nélkül aláírt. Azt nem sikerült megtudnom, hogy mit mondtak a királynak, mikor az okiratot elébe tették, de meg vagyok róla győződve, hogy a király nem tudta, hogy mit ír alá. És másnap már dörögtek az ágyuk. Mi a legutolsó pillanatban tudtuk meg a valót és csak alig

tudtunk menekülni. Egyelőre többet nem mondhatok, de még sokat mondhatnék, amelyeket azonban alkalomadtán nyilvánosságra fogok hozni.

Az inasok határtalan züllése.

Ki a korcsmákból a gyerekekkel.

Körülbelül egy év óta figyelmezteti a Tiszántúli hatóságokat a háboru bajaival küszködő közönséget, hogy a jövő nemzedéket a romlás kikezdte. Rendőri eseteket hoztunk fel annak igazolására, hogy a romlás méretei eddig nem ismert szélességben és mélységben terjedtek ki.

Dajka Endre dr kapitány igyekezett rendszabályokkal meggátolni a jövő elfajulását, de időközben elvesztette az ehhez való hatáskört.

Most az érdekelt iparosság képviselőiben Tátray Sándor, a nagyváradi haladotabb nagyiparosság ezen kiváló képviselője beadványban térte fel a mély erkölcsi romlottságot, amely az iparos inasok közt dúl. Ez a jellemző minden szavában túlzás nélkül igaz korrajz így szól:

Tekintetes Ipartestület!

Tekintetes Kereskedelmi és Iparkamara!

Az immár harmadik éve tartó háboru ezer bajai közt nekünk, iparosoknak szomorúan kell tapasztalnunk azon jelenséget, hogy az iparos osztály jövő nemzedéke, a tanoncok teljesen züllésnek indultak. Még ahol a tanonc mesterénél lakik, vagy az inasothonban alkalmazott, tehát felügyelet alatt van, ott törhetők az állapotok, de a többiek, akik szülei gondozás alatt állnak, az apa hadbavonulása miatt teljesen felügyelet nélkül maradtak. Ezek aztán használatkor, de nem ritkán élemedett korszak (I) társaságában a záróráig tivornyáznak, hajnalig az utcán dalolva csavarognak s másnap betegség ürügye alatt egyszerűen otthon maradnak.

Gyakran megismétlődő eset, hogy ilyen züllött fiúnak anyja annak mesterét hívja segítségül fia erkölcsi magaviseletének megjavítására. Sirva panaszkodik, hogy nem bír fiával, mert amellett, hogy egész éjjeleket átesavarog, étkezés dolgában túlkövetelő, dult, káromkodik, sőt még anyjára is kezét emeli, szóval, az apa nem lévén itthon, ő éri magát urnak a házban.

Hogy az ilyen állapotok mennyire károsak az iparra, azt szakembereknek felesleges magyarázni. Elég, ha arra rámutatok, hogy városunk 2800-3000 tanoncot kitevő létszáma ez idén már 600-ra csappant. Ezt a számot is csak a legnagyobb áldozattal és küzdelemmel képesek az iparosok fenntartani és ma holnap ott leszünk, hogy tanoncok egyáltalán nem lesznek, mert ezen serdülő fiúk a munkáskéz hiánya miatt könnyen keresetbe jutnak, miután szüleiknél teljes ellátásban részesülnek s keresetük módját és alkalmát nyújt nekik a dorbézolásra, amire az ilyen fiatalság már kora miatt is igen hajlandó.

Nézetem szerint ezt közömbösen nem nézhetjük, mert ez óriási veszedelem az ország iparára és közérkölcseire. Németország, bár műveltebb állam, mégis szigorú törvényeket hozott a háboru alatt a zsengekoru ifjuság magaviseletére nézve és ezen törvényeket szigorúan be is tartatja. Nálunk az éjjeli zug- és nem zugkávéházak, kis korcsmák mind ilyen ifjocokkal vannak tele, pedig nálunk is elkélne radikális intézkedés, hogy ezen nemzet- és iparrontó elfajulást elfojthassuk és mert a könnyű alkalom a mulatozásra a legesábitóbb jelenség.

Tisztelettel kérem ezért a tek. Előjáróságot, hogy az illetékes hatóságokhoz ezen bajok feltárása mellett sürgősen felterjesztést intézzen a kávéházak és korcsmák 10 órai zárórája elrendelése végett, mert csakis így, de még a kellő felügyelet mellett menthetjük meg hazánknak és iparunknak a jövő nemzedéket, amin most közreműködni minden magyarnak hazafias kötelessége.

Elmondottakat a tek. Előjáróság nagybecsű figyelmébe és pártfogásába ajánlva, vagyok

Kiváló tisztelettel
Tátray Sándor.

Az ipartestület előjárósága már foglalkozott ezen sürgős indítvánnyal s elhatározta, hogy a rendőrséget megkeresi a záróra szabályozása s a gyerekeknek a korcsmából való kitiltása végett.

Amit rég el kellett volna rendezni sürgetés nélkül a hatóságok s nem belviszályokkal fogyasztani energiáját.

Itt említjük meg még a pófékelő gyerekeket, akik vigan dohányoznak, míg a felnőttek nem kapnak dohányt. Ezek az éretlen tucstök a trafikharokban előretörtnek s elkezdik a dohányt az aggharcosok elől.

Miniszteri rendelet tiltja, hogy gyerekek dohányt, cigarettát kapjanak.

Mi beigazolt esetekben nyilvánosságra hozzuk azon trafikosok névsorát, akiknél éretlen suhancok cigarettát vásárolhatnak.

A Stürgkh kormány utolsó tanácskozása.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Ma délután a Stürgkh-kormány tagjai tanácskozásra ültek össze, amelyen az új hejzetben szükségessé vált határozatokat meghozták.

Körber miniszterelnök.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Körber a királyi kihallgatásról délben visszatérve a belügyminiszteriumba ment, hol hosszasan tanácskozott Hohenlohe belügyminiszterrel. Bécsi lapok jelentik, hogy Körber elvállalta a miniszterelnökséget, kabinetjét holnap megalakítja.

Szörme újdonságok megérkeztek!

Nagy választék. Costüm kelmékben, bársonyok, selymek, flanel és barchentekben, szőnyeg-függönyökben.

Vásznak. Fehérnemük, kötött kabátok, trikók, blousok, harisnyák, keztyük és katonai felszerelések legolesőbban

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

Predeáltól délre vonulunk előre

Keleti harctér. Budapest, október 27. (Hivatalos.) Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonala. Kampolungtól északra és Predeáltól délre támadásaink előbbrehaladtak. A magyar-román határon az ellenségnek ellentámadásait visszavertük.

Saradorneinél csapataink egy orosz magaslati támaszpontot elfoglaltak. Az oroszok ellentámadásai megheiusultak.

Lipót najor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Az osztrák-magyar haderő körletében nincs jelentős esemény.

Az olasz ellenfél.

Olasz harctér. Budapest, október 27. (Hivatalos.) Az ellenség tüzérési és aknavető tevékenysége, mely a Karszt-fensíkon és mögötte fekvő területen levő állásaink ellen irányultak, időnként nagy heveségre fokozódott.

Délkeleti harctér. Budapest, október 27. (Hivatalos.) Csapataink körletéből nincs jelenteni való. Höfer.

Brailába költözik az oláh kormány.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A román kormány Brailában lefoglalta a középületeket. Ugylátszik, hogy Brailába szándékozik költözni. Az állami levéltárakat már idehozták.

Pétervárról jelentik: Russoneszkü román tábornok vezetésével román katonai bizottság érkezett az orosz főhadiszállásra, hogy az orosz-román együttműködésről tárgyaljon. Egy másik román küldöttség Sturdza herceg vezetésével az orosz kormánnyal fog tanácskozni az orosz katonai segítségéről.

Internálták Carp Pétert is.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Zeit írja: Egész csomó oláhpolitikust, akik annak idején elleneztek Romániának az antant mellett háborúba való beavatkozását, internálták. Közöttük van Carp Péter is, akinek két fia esett el a harctéren.

Orosz jelentés Csernavoda elfoglalásáról.

Budapest, okt. 27. (Saját tudósítónktól.) A sajtószállásról jelentik: Az orosz vezérkar a következőket jelenti:

Dornavatrától délre előretolt osztagaink több magaslati állástól elűzték az ellenséget.

Az ellenség megtámadta a román csapatokat Predeálnál, a Targului völgyben, Kampolung mellett és a Jiu völgyben és kényszerítette őket, hogy egy kissé visszavonuljanak.

Dobrudzsában az ellenség támadásai az egész harc vonalon tartanak. A románok és mieink harc olva visszavonultak észak felé és kénytelenek voltak Csernavodát és a Tasavlu tó vonalát feladni.

Német torpedónaszádok behatoltak a Csatornába.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Berlinből a tengerészeti vezérkar jelenti: Október 27 ére virradóra torpedónaszád haderőnk részei német ötőlből a Dewer-csalási uton Folkestone boulognei vonalig előrehatoltak az angol csatornában. A torpedónaszádok vezetőjének Nichelsen parancsnoknak eddigi jelentése szerint részben közvetlenül ellenséges kikötők előtt legalább tizenegy előrhajót két három rombolót vagy torpedónaszádot elsüllyesztettünk, a hajók legénységéből egyeseket megmentettünk s foglyokul ejtettünk. Több más őrszervezet és legalább két rombolót torpedótalálattal, tüzérési tüzzel súlyosan megrongáltunk, azonkívül a Queen angol postagőzöst Folkestonétól délre elsüllyesztettük, mintán legénységének kiszállításra időt engedtünk. A csatornában a Warne világítóhajó közelében feltűnő éleken közlekedtek ellenséges kórházhajók. Torpedónaszádaink sértetlenül, minden veszteség nélkül tértek vissza német vizekre.

EMIR arcmosó

a legtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás

(mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszerertárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi” gyógytárában, Csillag gyógysertár Szacsvay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogár iájában.

Damokless kardja Bukarest felett.

Budapest, október 26. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A bukaresti Univer sul a dobrudzsai eseményekről írja:

Damokless kardja ismét fővárosunk felett lebeg, még nem tudhatjuk, hol állíthatjuk meg az ellenséget. Tény, hogy az ellenség offenzíváját eddig nem sikerült feltartóztatni, ami nyugtalanadságot okoz. Predeál felől ellenséges offenziva ágyudörgése hallatszik. Az az érzésünk, hogy egy óriási olló két szárnya furódik Oláhország testébe.

Verdun után Vaux.

Budapest, okt. 27. (Saját tudósítónktól.) A Lokalanzeiger jelenti: A verduni harci területen a franciák tegnapelőtt megkezdett akciójuk folytatásaképen szenvedélyes rohamot intéztek Vaux erőd ellen. Sikerült nekik a sáncokig előrejutni, de teljesen visszaverettek. Azóta nem kíséreltek meg újabb előretörést.

Félhivatalos cáfolat az orosz különbékéről.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Illetékes helyről arról értesülünk, hogy az Oroszországgal való különbéke híresztelések minden alapot nélkülöznek, mert Oroszország nem szabadulhat meg egyhamar Anglia karmaiból.

Poincaré Verdunban.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Poincaré elnök Viviani, Denys, Cochin és Nelvy miniszterekkel Arrasból Verdunba érkezett.

Békéről cikkezik az orosz sajtó.

Budapest, okt. 27. (Saját tudósítónktól.) Bazelből jelentik: Az orosz határról jelentik, valamennyi pétervári lap a béke problémájáról szóló cikkek címeit közli. Magukat a cikkeket a cenzura törölte, csak a címüket hagyta meg.

Linsingen Bukovina ellen.

Lugano, okt. 27. A Ruszkoje Szlovónak jelenik Bruszilov tábornok főhadiszállásáról: Az ellenség Linsingen parancsnoksága alatt erős sereget helyezett készenlétebe, a melynek állítólag az a feladata, hogy Bukovinát komolyan fenyegetse. A nagy sereg magvát bajor, magyar és osztrák csapatok alkotják.

Dr Lányi József püspök gyászja.

Tegnap temették el Nagyvárad város egész társadalmának osztatlan részvéte mellett özv. Késmárki Lányi Józsefné született Czeizel Máriát, dr Lányi József tinnini fész. püspök édesanyját. A temetési szertartást Lopussny Gyula kanonok végezte teljes segítségével. A thelogusok éneklara gyászadalokat énekeltek.

A gyászoló közönség között ott voltak:

A nagyváradai székeskáptalan tagjai teljes számmal, Cziffra Kálmán dr Nagyvárad város főispánja, dr Bozóky Alajos, Sztán Illés, dr Károly Irén, gróf Bolza Alfonz, Mayer Antal, Németh István, Kiss István tanfelügyelő, Pálffy Béla, Halász Gyula, Kun Frigyes őrnagy, May Sándor, Bihari Ákos, dr Mazurek Gyula, dr Némethy Gyula, Gyepes Imre, Sárreji János, Peszeki Gergely, Papp Béla, dr Knecht János, dr Krüger Aladár, Géczy József, dr Peszeki Ferenc, Heilinger József, Labancz György, dr Thury László, Hiemesch Frigyes, Géczy Lajos, Mellau István, Straub Ferenc, dr Popovici Miklós, Lindauer Károly, Vadász Zoltán, Padala Pál, Maros Gábor, dr Schweiger Ede, dr Demetrovics Elek, Tóth Imre, Hoffmann ezredes, Komlóssy József, dr Kazay Kálmán, Jaczkovits Gyula, dr Wimmer Julián, Domanek Pál, Schriffert Béla, Tóth Lajos, Pálffy Jenő, dr Papp Károly, Peszeki Gergely, Jancsó Lajos, Stark Gyula, a káptalani uradalmi tisztikar, Ringelhann Lajos vezetésével, Domokos Andor, Számborovszky Rezső, Székely Sándor, Imrik László, Gaszner Károly, Horváth István.

Az iskolák tanulói zászlóik alatt vonultak fel.

A szertartás végeztével a gyászmenet a székesegyházba kísért a halottat, hol az elhunyt lelkiüdvéért ünnepélyes gyászmise volt, mely után az elhunytat a váradoszti temetőbe kísérték ki a gyászmenet, hol a megboldogultat végső nyugalomra helyezték.

Olesó marhahus kimérése.

2 korona 50 fillér egy kiló.

Az erdélyi menekültek megmentett marhaállományát, amint irtuk, a földmívelési minisztérium kirendeltsége vette gondozás alá. A jószágok egy részét a takarmány szükséges volta és a hosszú ut megviselte, különösen a gyengébbeket.

Az erősebbek közül sokat rendes forgalmi áron értékesítettek továbbtartásra és tejelésre. Így vett Nagyvárad városa is mintegy 140 darabot, főleg teheneket, amellyel a város tejellátását akarják megjavítani. Ezeket a Schenker-tanyán helyezték el.

A gyengébb állatokat pedig levágatja a város s olesón kimérik a húsát a közönség részére.

Tegnap már meg is kezdték az olesó hus kimérését.

Hét darab, az állatorvos által megvizsgált s egészségesnek talált marhát vágtak le s a Szent László téren felállított sátorban mérték ki az egészséges húst. A kimérést Obrincák István honvédezeredés előzékenységből őrmesterek felügyelete alatt szakértő honvéd katonák mérték ki és pedig különként 2 K 50 fillérjével.

A sátrakat még délután 3 órakor is elrepték a vevők.

Szegény asszonyok, akik hónapok óta

nem vásároltak marhahúst, mert 8 koronás áron nem tudták beszerezni, — 2-3 kilójával vették az egészséges húst.

Ugy látszik azonban, hogy a kapzsiság ezt a körülményt is kihasználja. Ugyanis szavahihető tanúk állítása szerint volt olyan nyílt üzlettel bíró mészáros, aki 50 kiló olesó húst vásárolt egyszerre. Biztos, hogy ezt nem a saját és családja részére vette, hanem busás nyereséggel juttatja a közönség részére.

Azt hisszük, hogy az olesó hus kimérésével nem az volt a város célja, hogy azzal valaki így visszaéljen, hanem egyenesen a szorultabb viszonyok között élő családokat akarta a nélkülözött tápláló marhahúshoz juttatni.

Az olesó hus eladását különben folytatja a város.

Ma, hústalan nap lévén, nem lesz kimérés, de holnap, vasárnap ismét vásárra és kimérésre kerül néhány darab jószág.

A kereskedők sérelme.

Boros Jenő indítványa a kamarához.

Boros Jenő kereskedelmi és iparkamara tag, mint annak idején megirtuk, a kamara legutóbbi teljes ülésén szóvá tette az új postatarifának azt a visszás rendelkezését, hogy amíg a postakincstár által kibocsátott levelezőlapok, a portóval együtt 8 fillérbe kerülnek, addig a kereskedők által nyomtatott levelezőlapok, valamint a képes levelezőlapok portódíja 10 fillér.

A kamara ülése szóvátett panaszt Boros Jenő írásban is beadta a kereskedelmi és iparkamarához.

A beadványban részletesen rámutat azokra a hátrányokra, amelyek az új tarifa intézkedése folytán különösen a kereskedőket sújtják, amikor a kincstár által kibocsátott levelezőlap a portóval együtt csak 8 fillér, akkor a kereskedő által előállított üzleti levelezőlapnak csupán a postai portódíja egyedül 10 fillér.

Rámutat arra, hogy ez nemcsak méltánytalan a kereskedőkkel szemben, hanem egyenesen káros is, mert a kereskedő rá van utalva egyenesen, hogy üzletfeleivel állandóan írásban érintkezzék, naponként tömeges értesítéseket, számlát, vagy nyugtát helyettesítő rövid tudósításokat százzszámra küldjön szét. Ez már szervezen összefügg a kereskedői étellel, amit előmozdítani állami érdek is. A kereskedőt ezen üzleti tevékenységében megbénítani tehát helytelen.

Ezen indokok alapján kéri a kereskedelmi és iparkamarát, hogy felirattal forduljon a kereskedelmi kormányhoz s kérje, hogy a bejegyzett cégű kereskedők üzleti levelezőlapjainak portóját a mostani 10 fillér helyett 6 fillérre szállítsa le és a kereskedők által cégük jelzésével kiállított levelezőlapjait, mint az üzleti számlákat a pénzügyigazgatóság, — előzetesen a postahivatal 6 fillér értékű lebélyegzésével lássa el. Ez által a posta megtakarítaná a bélyeget s biztosítva volna, hogy csak üzleti kártyákat küldjenek a kereskedők a kedvezményes áron.

Boros Jenő kéri végül az indítványt

hasonló felterjesztés intézése céljából a többi kamaráknak is megküldeni.

Előreláthatólag az életre való indítványt a kamara magáévá teszi, annál inkább, mert a benne felsorolt indokok teljesen helytállóak és a kereskedelemre sérelmes intézkedés jogos reperálását indokolják.

A Gitye-gyár kényszeregyezése.

Nagyváradon a legjobb nevű iparvállalatok egyike volt a Gitye Demeter Fia eke és mezőgazdasági gépgyár. Kis lakatosműhelyből fejlesztették nagygyárrá ezt a vállalatot Gitye Demeter, a szorgalmas lakatosmester és fia, József, aki művelt iparos volt s külföldön szerezte értékes tudását.

Gityeék a békében sokat szállítottak Romániába, különösen mezőgazdasági gépeket s nagy hitelezésekbe bocsátkoztak. Ez és sok más körülmény s a bankok politikája hozzájárultak ahhoz, hogy a Gitye cég fizetési zavarokba jutott.

Tegnap aztán beadta a kérvényt a cég, hogy hitelezőivel kényszeregyezséget skar kötni. Összesen 84 hitelezője van, az aktiva negyedmillió, s felajánl 25 százalékot a cég minden hitelezőjének.

A tárgyalás Bolcas Ágoston dr jegyző előtt lesz s az ismert, jónévű cég bizonyosan baj nélkül kerül ki a zavarokból.

Gyarmati Imre a belgrádi börtönből szökött meg.

8 évi súlyos börtönre volt ítélve.

Gyarmati Imrét, az Erdélyi-féle betörés tetteit tegnap délután adták át a katonai hatóságnak. A betörés összes körülményeit részletesen előadta s nem tagadott le semmit belőle, mivel nem is tagadhatott, azonban több betörést a világ minden kincséért sem volt hajlandó beismereni. Elmondta, hogy Belgrádból szökött meg, ahol fogva volt, azonban a börtön udvarának kőkerítését tataroztatták vele, mint kőműves emberrel, s így kedvező pillanatban megszökött.

A szökést megerősíti az a körözés, amely tegnap érkezett a rendőrséghez a belgrádi cs. és kir. hídő hadbírószágotól. A körözvény szerint Gyarmati Imrét a hadbírószágot augusztus 8 án nyolc évi nehéz börtönre ítélte el mindazokért a betörésekért, amelyeket a múlt ősz folyamán Nagyváradon elkövetett. Gyarmati Imre azonban, amint a körözvény mondja, október hó 5-ikén érthetetlen módon megszökött a börtönből.

Ha Gyarmati „érthetetlen módon“ szökött meg a nehéz börtönből, biztosan nem az udvarról párolgott el, hanem valami más uton-módon, ami természetesen nem ismeretes.

A hírhedt betörőt a katonaság visszakíséri a börtönbe, s bizonyos, hogy újabb váradai szereplése érzékenyen fogja súlyosítani eddig is elég nagy büntetését, sőt egyes vélemények szerint esetleg halálos büntetésben is részesülhet.

Mi van a piacon?

(Olesó husnak nem hig a leve. Horváth Géza kapitány a piacról, parasztról, igényekről, tejről. Együnk kőménymagos levest.)

Premier

volt tegnap a piacon, első ízben vonult fel az olesó marhabús a mézszárszékre. A miniszteri kirendeltség a székely marhákból kényszerűvé rendezi katonai engedéllyel, s a város kiméri ezen húst 2 korona 50 fillérjével kilónként. Tegnap 40 métermázsas volt a készlet s reggel 6 tól 9 ig elkapták a középosztály asszonyai s leányai.

A premiér sikerült, s ezért minden nap megismétlik az előadást, naponta 10—12 métermázsas hus kerül terítékre.

Vélemények

a husról:

Hodossy csónakmester: A hus leve kitűnő, izes, de a húst alig sikerült megfőzni, pedig jó részt kaptam. Valószínűleg elcsigázott volt az állat a nagy uttól.

Novomeszky Imre cukrász: A hus kitűnő, puha, marhagulyást készítettem belőle magam, krumplival és rég nem ettem hasonló jó húst. Izletes, finom hus, nagyon megéri az árát. Ennek a husnak ára más: 8 korona. Ennek az olesó husnak nem hig a leve.

Az eladásnál Horváth Géza rendőrkapitány volt jelen, akit megkérdeztünk,

mi van a piacon?

— Var, mondotta, elég élelmi cikk, zöldség, s ellenőrizzük, hogy ne legyen árdragítás. Tegnap már alig volt, egy tejszeles esetről tudok, előző napokon azonban sok került bejelentésre.

— Nagyváradon még nem volt úgy, hogy ne lett volna a piacon élelmiszer. Ha nem is nagy kvantumban, de volt minden. A városi gazdaság is hoz elég árut a piacra s gondoskodik élelmiszerről.

A paraszt hoz

mindent a piacra, amíg neki is lesz. Azután bizony kevesebb jön a piacra, de bizalommal lehetünk arranézve, hogy a télen nagy megpróbáltatások nem lesznek. Olesóságot ne várjon a közönség, igényeit szállítsa le mindenki. Ha nincs vaj, nem baj az, nincs, ebbe bele kell nyugodni, még abba is, hogy nem lesz tej. Igen, ajánlom,

együnk rántáslevest,

kőménymagos levest, jó az, kitűnő, tápláló. Aki nem kap tejet, ne zúgolódjék. Nem szabad guomanduak lenni most, hanem segítsen magán belátással és józan észszel.

Ezt az okos, helyes, praktikus tanácsot megszívlelésre ajánljuk az elégedetlenkedőknek.

* **Gyönyörű rózsás arc** a nő legszebb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 2-50 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

..HIREK..

Mangra Vazul ések beiktatási ünnepélyének programja.

Holnap lesz Mangra Vazul érsek-metropolita felszentelési és beiktatási ünnepélye Nagyváradon, amelynek programja a következő:

Ma, szombaton délután 5 órakor esti mise a Szent László téri gör. kel. templomban.

Vasárnap folyó hó 29 én délelőtt 9 órakor ünnepi mise ugyancsak. Ennek során lesz a felszentelési szertartás (körülbelül fél 10 órakor), melynek befejezése után a mise folytatása következik az érsek-metropolita pontifikálása mellett. A beiktatás az ünnepi mise végén történik 11 óra előtt.

Tiszteigések és üdvözlések az érsek-metropolita ideiglenes lakásán (Uri u ca 6. sz.) déli 12 órakor.

Disztribúció a Pannónia nagytermében délután 2 órakor.

A tegnap folyamán Nagyváradra megérkeztek Papp I. János és dr. Cristea Miron püspökök, Miste Fibret archimandrita, Burdia Szilárd udvari tanácsos, Raicu Sebő bankigazgató, Vlaicu Arsen, a kereskedelmi iskola igazgató, dr. Badescu Traján protosinial, dr. Oariu József theologiai igazgató, dr. Petrovic Aurél ügyvéd, Papa János főesperes, Berzea Miklós főesperes, Dragalino Patricius, Ratiu Dominic bankigazgató, dr. Jonsescu Péter miniszteri tanácsos, Sulica Miklós tanár és mások.

A két püspököt az állomásnál fogadták Tulbure György főesperes, Horváth Endre főesperes és dr. Rugman Miklós szentszoki titkár, a metropolita nevében.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Sokoics György 37. gye-beli hadnagyot és Plattner János 37. gye-beli vezérkari századost utólag a legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki. A legfelső dícsérő elismerésben részesült Danka Karoly 34. tábori tüzérezredbeli százados és Neagu Kornél 37. gye-beli tart. hadnagy.

* **Athelyezések a városnál.** Nagyvárad város tanácsa tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyben személyi ügyekkel foglalkozott. Pásztor Bertalan I. aljegyzőt, aki a háboru kezdete óta a rendőrség kihágási ügyosztályát vezette, mint kihágási bírót, az ügyosztály vezetésétől felmentették, s más ügyosztályhoz helyezik át. Ezzel kapcsolatosan több áthelyezés lesz a közigazgatásnál, amelyben ma határoz a polgármester. Valószínűleg Czeglédy István II. aljegyző kerül a gazdasági ügyosztálytól a kihágási bíróság élére, Pásztor Bertalan helyett, aki a főjegyző mellé lesz rendelve, míg dr. Doszpoly Dzsó fogalmazót a gazdasági ügyosztályba helyezik át.

* **Megkerült az elveszett csomag.** Megirtuk tegnap azt a sajnálatos esetet, hogy a reggeli vonatról lemaradtak az utasok az őtálló katona értelmetlensége miatt. Az utasok podgyászait azonban a vonattal elvitték. A főnökség intézkedésére sok podgyászt megtaláltak, így Novomeszky Imréné podgyászait. Ellenben sok podgyásról az a hír érkezett, hogy nem találják. Ezek nagy értékűek s tulajdonosaik perrel támadják meg a vasutat.

* **A bélyeg- és illeték törvény életbeléptetése.** A pénzügyminiszter a hivatalos lap útján közli, hogy a bélyeg és illetékek módosítására vonatkozó törvény I. fejezetének életbeléptetési idejét f. évi december hó 1 ben állapította meg.

* **A Nadányi család gyászja.** Körsnadányi ifj. Nadányi Jenő életének 31 ik évében e hó 26 án reggel 9 órakor hosszas szenvedés után Nagyváradon meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a biharmegyei kórház halottas házától. Az elhunytat szülői: id. Nadányi Jenő és neje, szül. Lovassy Jolán és kiterjedt rokonság gyászolja.

* **Cipésziparosok gyűlése.** Felkérem az ipartestület kötelékebe tartozó cipésziparos urakat, hogy a szakmát érintő rendkívül fontos ügyben f. hó 29 én, azaz vasárnap délután 3 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében tartandó gyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel: az ipartestület elnöksége.

* **Repülő lisztes könyvek.** (Beküldetett) Akik vasárnap délelőtt 9 óra tájban — éppen a templomba menetel idején — a Rákóczi uton járva betekintettek a Szaniszló utcának Széchényi-tér felőli részébe, láthatták ott a városi bolt előtt: azt a vasárnapi hangulatba szomoruan illő képet a mint 50—60 asszony, leány, gyermek ácsorgott, hogy földi keserűségük megédesítőjét, egy kis cukrot kaphassanak. A mint ott szorongtak, tülekedtek, kinyílt az édességek tárházának ajtaja s a tömeg feje fölé mintha galambraj repült volna. Legalább is annak látszott. Nem az történt. Csak az, hogy a lisztes könyveket röpitették ki, a melyeket egy órával előbb beszédtek. Így adván tudtára tulajdonosaiknak, hogy itt cukor helyett még drága pénzért is csak keserűséget lehet kapni. Elképzelhető az a méltó megbotránkozás és a vasárnap szentségét elhomályosító erős kifakadás, mely a tömegből kitört, a mit még fokozott az, hogy a bolti kirakat ablakából nevető arcok vigyorogtak ki a megvárakoztatott és megcsufolt tömegre a mint könyveiket összes edték a földről. Azoknak ott bent ez vigjáték, itt a kinnlevőknek tragédia. Jó lenne a megfordítottjára is gondolni. Ajánlom megszívlelésre annak a kit illet.

* **Csak egy darab ruhát!** Hálásan köszönjük a menekült gyermekek és a hadiárvaik nevében eme hazafias célra küldött adományokat: dr. Bozókyné Jelenits Margit 10, Baumeister Ernőné 5. Fráter Imréné 50, Hienrich Frigyes és neje, dr. Thury László és neje 20—20, özv. Lányi Józsefné elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén Havas Mórné 20 korona. Ruhát küldtek: Imre Jolán, Szegedi Lajosné, Sárközy Gézné. Vörös Kereszt Jobbkéz osztály vezetősége. Torvényszék, 25. ajtó.

* **Leánytanoncoktatás** Felhívom mindazon munkaadókat, kiknek vállalatánál női-tanoncok vannak alkalmazva, hogy — miután a leánytanoncok oktatása november hó 4 én szombaton délután 2 órakor kezdődését veszi — a már beiratott leánytanoncokat a mondott napon az iparostanonskola nagypiaci téri igazgatói helyiségében leendő megjelenésre utasítsák. Egyben figyelmeztetem azokat a főnök urakat, kiknél be nem szegődött leánytanoncok vannak, hogy a besegődötést és ennek nyomán az ipariskolába beiratást sürgősen eszközöljék, mert ellenesetben ellenük a törvényes eljárás meg fog indíttatni. Nagyvárad, 1916 okt. 19. Lukács Odón sk., elnök, Szűts Izsó sk., iparisk. igazgató.

* **Ehunyt volt képviselő.** Budapesti tudósítók jelentik: Komjáthy Béla volt függetlenségi képviselő hetven éves korában Budapesten elhunyt.

* **Pályázat katonai fuvarozásra.** A szegedi honvédkerületi hadbiztonság jövő hó 10 én délelőtt 9 órákor a nagyvárad honvédlaktanyában árlejtést tart a honvédsereg részére érkező kincstári javak fuvarozása biztosítása tárgyában. Csak irásbeli ajánlatokat fogadnak el. A részletes feltételeket a 4 ik honvédpótzászlóalj gazdasági hivatala irodájában lehet megtudni.

* **Temetés.** Tegnap délelőtt 10 órákor temették el nagy részvétellel Stie Mátyást, a nagyvárad püspökségi uradalom volt gazdáját. A temetési szertartást Imrik S. Zoltán tb. kanonok, plebános végezte, ami után a gyászmenet a váradolási temetőbe vonult, hol az elhunytat végső nyugalomra helyezték.

* **Pályázat élelmiszerek szállítására.** Közöljük az érdekeltekkel, hogy a nagyvárad es. és kir. helyőrségi közétkeztetéskezelőse 1916. évi november hónapra szükséges hús, zsír, fűszer és főzelékfélék szállítására pályázatot hirdet. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kezelőse irodájában (Vár 46. szoba) tudható meg. Ajánlatok e hó 29 ig ugyanott nyújtandók be. Nagyvárad, 1916 október hó 27. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Dr. Moskovits József sk. elnök. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

* **Megszűnt postahivatal.** A Biharvármegyei Albis községében működő postahivatalt folyó évi október hó 31 ikével bebiztosítva ideiglenesen megszüntettem és az es. és kir. postahivatal kézbesítő kerületébe tartozó Albis községet az érbogyoszlói postahivatalhoz postai kézbesítő körébe osztom be. Nagyvárad, 1916 október 24. Siket, m. kir. posta távirata főigazgató.

* **Pályázat rum szállításra.** A temesvári es. és kir. katonai élelmiszeri raktár igazgatósága, a betenkint szükséges, mintegy 1300 hl. 52 százalékos rum szállításának biztosítására pályázatot hirdet. A pályázat részletes feltételei a kamarai irodában, a hivatalos órákban, d. u. 9-12 ig és d. u. 3-5 óráig megtekinthetők. Nagyvárad, 1916. október hó 25. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

* **Szobakezelőnő** 10-12 szoba tartására és rendben tartására felvétetik. Jelentkezni lehet Fekete Sas és Zöldfa R. T. irodájában. (Sas passage 24. sz. lépcső).

* **A kávépiacról közvetlen tudósítás.** Aszód: Mibály Kossuth utcai főüzletéből Saspatota: Maximált árak kávéban, kész kiváló finom konzervkávé erős finom zamatu, kórházaknak, intézeteknek, gazdaságba és privátházaknak kilója 5 korona 40 fillér, legelskrendő finom pörkölt kávé kilója 14 korona 40 fillér, kapható régi finom francpótkávé, füge kávé, malátakávé és fehéreukor méz, esokoládé, cukorka, konyak, tea, rum, szalámi, liptóituro, szardínia, édespaprika, málnaszörp és esemegék nagyban és kicsinyben kizárólag Aszódinál kapható: Vigyázat esokoládékirály fiókom Rákóczi-ut.

* **Forolín** a legjobb és legbiztosabb toilette szer kéz, láb- és hónalj izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1.50. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

* **Perfect magyar német levelező kisasszony** ki a gyors és gépirást tökéletesen bírja felvétetik Komlós Tesvérek üveg nagykereskedésében. Zöldfa u. 13.

* **Felhívjuk a közönség figyelmét** a „Hófehérke” harisnya áruház mai számukban közölt hirdetésére.

* **Elő és művirágüzlet,** amely 10 év óta fenáll visszavonulás miatt eladó. Cím a kiadóba.

* **Polenkeirtő NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

* **Heibeli** nagyobb póziatúzet megfelelő gyakorlattal bíró fiatal tisztviselőt keres. Cím a kiadóhivatalban.

* **Ecet** készítéséhez alkalmas garantált vegytiszta ecetsav kapható Farkas István Apolló drogeriájában. Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02.

* **Irodai munkát vállal** egy sok tagu családos napidíjas, akinek egész délutánja szabad. Nagy gyakorlattal rendelkezik a mellékkeresetre nagyon rá van utalva, mert családja nyomorog. Címe: Lipót u. ca. 8. sz. Megkeresést a kiadóhivatal továbbítja.

SZINHALAZ

Heti műsor:

Szombat délután: Nebántsvirág.
Szombat este: Névtelen asszony.
Vasárnap délután: Gorkovits lányok.
Vasárnap este: Három a kislány.

* **Névtelen asszony.** Gazdy Aranka, a Színház-színház színen bemutatkozott drámai művésznőjének legértékesebb kvalitásait Bisson egyetlen drámájának, a Névtelen asszonyban látta először megnyilatkozni a nagyvárad közönség, a mely előtt ugyancsak ebben a drámában produkált számottevően értékes alakítást Zsoldos Andor is, a társulat fiatal bonvivantja. Ez volt a magyarázata annak is, hogy a nagyvárad színpadon maradó sikert tudott aratni ez a pompás drámai alkotás, amely legközelebb a közönség méltón remélt érdeklődése mellett, e hét szombatján este kerül színre.

* **„Vigadó” mozgóban** f. hó 28, és 29 én szombat és vasárnap Szulamit. Bibliai filmjáték 5 felvonásban. Rendezte és felvette Illés Jenő.

Tiberias jámbor főpapja gyönyörű leányát, Szulamitot, szeretetteljes rajongással veszi körül a város népe. Ép a szent zárandókat ideje van, amikor Tiberias népe a jeruzsálemi templomba rója le az áhitat adóját. Szulamit a feladat Tiberias népét a napi szent ut megkezdéséről értesíteni.

Szulamit elbucszik atyjától a hegyek között és hazafelé indul, azonban eltéved az utat. Szomjúságtól gyötörve bolyong a sziklak között, míg egy kutra azad. Leszáll a kutba, hogy szomjúságát csillapítsa, ámde a kötélféreg elszakad és a megremült leány a mélységbe zuhan.

A vitéz Absolon, a pártusok leverője, éppen azon a vidéken jár szerencsén szolgálva. Halja Szulamit sedélykiáltásait, segítségére siet és kiszabadítja veszedelmes helyzetéből és karjaira véve viszi őt haza Tiberiasba, ahol lovagias hődellettel bucsuzik el tőle.

Napok multak. Szulamit folyton a dőlő Absolonra gondol, de Absolon se tudja a lilimarcu leányt felejteni. Levelet ír Absolon a szép Szulamitnak és kéri, hogy jöjjen első, felejtethetetlen találkozásuk helyére. Az erzelem uralkodik az értelem felett és Szulamit elmegy a találkára.

Absolon azonban csakhamar elfelejtette adott esküjét. Abigail karjaiban. És Szulamit kezdte sejteni, hogy el van hagyatva. Szulamit bizonyos lett a szomorú valóságban, megvallotta apjának keserű csalódását. A felbőszült apa megátkozta szörnyű átokkal leánya megrontóját.

Az átok betelt. Lelkiismereti furdalásoktól gyötörve vallja meg a megszegett eskütörténetét hitvesének Absolon s Abigail megmutatta neki vezeklésének útját, mely a

szegény megcsalt Szulamit háza felé vezető. Csak hogy már késő volt. Csak az utolsó pillanatban láthatta már Szulamitot, aki boldog mosollyal arcán, Absolon karjai között leheli ki lelkét. Absolon megtörve, eltaszítva, elhagyva mindenkitől, hazátlan földönfutó lesz. — Az Előadások d. u. 3 órától folytatólagosak.

A Színház és Művészet új alakban, új szellemmel jut ma a közönség kezébe. Szerkesztője a talantumos Barza Ferenc, aki mellett Korda Béla ötletessége eleveníti az ujságot. Aktuális cikkeken kívül kromik, színházi intimítások, tréfák tarkítják a lapot, amelybe Barza Ferenc, Korda Béla, Szűcs Dzsó, Huzella Ödön, Krámer Ödön, Bárdos József, Fráter József és Gara Ákos irtak. Zsigmond Arany (Zsiga) irodalmi arcképvázlatot talál az olvasó. A lapot Böres és Hild nyomdája sokkott izléssel, fejlett technikával kiállítva loesztotta nyilvánosságára.

URANIA mozgószínház	Szombaton A szerelem története mese 4 felv.
	Előadások kezdete: Szombaton vasárnap és ünneppalapon 3 órákor és hétköznapokon fél 7-kor.
APOLLÓ mozgószínház	Szombaton A királytigris. Bürogyi történet 4 felv.
	Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 8 órákor és hétköznapokon fél 7-kor.
VIGADÓ mozgószínház	Szombaton Szumanit bibliai legenda 5 felv.
	Szombaton és vasárnap négy előadás és pedig: délután 3, 5, 7 és este 9 órákor.

ZENE és MŰVÉSZET.

Bárd-féle Karácsonyi Album cím alatt mint minden esztendőben, úgy az idei karácsonyra is egy díszes Albumban összegyűjtve jelenteti meg a Bárd Ferenc és Testvére közismert zeneműkiadó cég a f. évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. Benne lesz az Albumban minden, ami új, szép és értékes. „Három a kislány”, „Csodacsók”, „Négy a kislány”, „A császár”, „A csillagkutató operettek”, továbbá Erkel „Névtelen hősök” operájától 1-1 szép szöveg, azonkívül Nyitányok, Melodramák és a most népszerű táncok, kuplek, Kabaré dalok, magyar dalok, magyar ábrándok és más zongoradarabok, valamennyi zongorára, részben pedig ének- és zongorára.

Ezen Karácsonyi Album kiadásával hozánk a legelső zeneműkiadó cég a kedves meglepetést szerez nagy vevőkörönségének és valósággal ajándékszámba megy a gyönyörű Album, tekintve, hogy a 100 oldal tartalmazó kötetben foialt zeneművek értéke egyenként vásárolva 90 korona értéket képvisel, míg így együtt az egész Karácsonyi Album 4 korona, diszkótésben pedig 6 korona. Lapunk olvasói bizonyára szívesen veszik a Karácsonyi Album megjelenéséről szóló hírlinket és azon figyelmzettetésüket, hogy az eredeti Bárd-féle Karácsonyi Albumra a kiadó cég esakis november végéig fogad el megrendeléseket, mivel ez csak annyi példányban lesz előállítva, ahány megrendelés arra november 1 ig Budapestre a cég Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatti kiadóhivatalához beérkezik.

Legújabb táviratok.

Eszterházy Lajos gróf elesett

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) Tegnap távirat érkezett Csákvárra, hogy Eszterházy Lajos gróf, a hetedik huszárezred tartalékos hadnagya, Erdély határán vívott harcokban hősi halált halt. Az elhunyt öccse volt Eszterházy Móric gróf alkotmánypárti képviselőnek.

A fumei rablógylókat halálra ítélték.

Budapest, október 27. (Saját tudósítónktól.) A budapesti ítélőtábla halálra ítélte Papo Salamont, ki Fiumében meggyilkolta Mileusnie Samu 52. éves rövidárkereskedőt s aztán epiritusozal lebntve a holttestet, meggyújtatta, a lakást pedig kirabolta.

IRODALOM

Háborus egyházi énekek. Most jelent meg Rithnovszky Antal abonyi kántor fűzetkéje „Alkalmi énekek a háborus időben” címmel. Egy fűzet ára 30 fillér. Tízre egy ingyen. Kapható a szerzőnél Abonyban. Kotás fűzet 32 énekekkel 1 korona.

HETI ÁRJEGYZÉK.	
Teás készlet aranyozással 6 személyre . . .	6 kor.
Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . .	6 „
Feketekávés készlet tálccával Roccoco 6 személyre	6 „
Mosdó készlet finom fayence	8 „
Ebédlő készlet aranyozással 6 személyre . . .	24 „
Függő lámpa csigás felszerelve	16 „
Befőttes készlet kristály üvegből 6 személyre . . .	4 „
Gyümölcs készlet majolika 6 személyre	4 „
China ezüst czukortartó 6 személyre	5 „

RÉPKERETEZÉS
izlésesen elkészítve.

ABLAK ÜVEGEZÉS
pontosan előnyös árakban lesznek készítve.

KOMLÓS TESTVÉREK
azelőtt Heller Testvérek
Üveg, porcellán, lámpa áru és konyha felszerelési áruk nagykereskedése.
Nagyvárad, Zöldfa-utca 13. sz.
:: Telefonszám 372. ::

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság

Nagyvárad, Szent László-tér 2. sz.

Alaptőke: 3,010.000 korona.
Tartalékalap: 600.000 kor.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára. — Leszámitol váltókat. — Előleget nyújt értékpapírokra. Kölcsönöket ad telekkönyvezett ingatlanokra rövidebb és hosszabb időre. Valamint törlesztéses jelzálogkölcsönöket is engedélyez.

Bővebb felvilágosítást az intézet nyújt.

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodronyágybetétek: összehajtó ágyak eredeti gyári árakban kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Antal Sándor

új könyve:

A csudálatos szemű katona

Talp, talphulladék, talp-pótlóanyag és bőrhulladéküzletem, katonáskodásom miatt, lakásomon folytatom! Kérem t. vevőim további szives pártfogását

STERN MIKLÓS

Nagyvárad, Péter-u. 1/A.

(Bejárat a Sztaroveczky-utca felől, az inasotthon mellett.)

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Folyó hó 28-án és 29-én
szombaton és vasárnap

Szulamit.

Bibliai filmjáték 5 felvonásban
Rendezte és felvette Illés Jenő.

Előadások d. u. 3 órától folytatólag.

Rendes helyárrakkal.

Meghívó.

A nagyváradai templomüvegfestészet, üvegcsiszoló és tükörárugyár részvénytársaság 1916. évi november hó 5-én délelőtt 11 órakor a gyárhelyiségben tartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat :

1. az 1915 évi zárszámadás és mérleg előterjesztése ;
2. az igazgatóság évi jelentése ;
3. a felügyelő bizottság jelentése ;
4. az igazgatóságok és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása ;
5. a társaság felszámolása feletti határozat és a felszámoló bizottság megválasztása ;
6. indítványok.

Megjegyzés : Azon esetben, ha a közgyűlés ez alkalmattal nem lenne határozat képes, az újabb közgyűlés 1916. évi november hó 19-én délelőtt 11 órakor fog a fentjelzett helyen megtartatni, mely alkalommal a megjelent részvényesek a kitűzött napirend fölött tekintet nélkül a megjelentek számára érvényesen határoznak.

Az igazgatóság.

Vagyon : Pénzkészlet 168 K 09 f., műhely és iroda felszerelések 5447 K, arukszéklet 12004 K 08 f., folyószámla követelések 11999 K 90 f., cselekvő váltó 1515 K 30 f., értékpapír 80 K, takarékbetét 100 K, fizetendőleg 16 K, veszteség 29880 K 99 f. Összesen 61212 K 42 f.

Teljesítés : Részvénytörvény 32500 K, folyószámla tartozás 28712 K 42 f. Összesen : 61212 K 42 f.

Veszteség : Mult évről áthozott veszteség 2418 K 33 f., különféle leírások 25368 K 27 f., üllői kiadás 7046 K 39 f. Összesen : 34832 K 99 f.

Nyereség : az árszámlán 4648 K 84 f., engedmény 143 K 16 f., lort követelésből 160 K — f. veszteség 29880 K 99 f. Összesen 34832 K 99 f.

Harisnya, tricó, keztyű.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítő, valamint az összes kötött ruházatok, legjobb és legolcsóbb beszerzési helye

Hungária Harisnyááruház

Sas Passage főbejárónál.

Kéretik cégünket összenemtéveszteni

* **A Nagyváradai Takarékpénztár** tisztelettel értesíti t. ügyfeleit, hogy a IV. nadvikölcsön kötvényeket az annak idején adott pénztári elismervények ellenében az intézeti helyiségében (Teleky-utca 2. sz.) a pénztári órák alatt kiszolgáltatja.

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

EMIR

KELETI HAJFESTŐ

fekete, barna és világos barna színre legszebb fekete vagy barna színre fest néhány perc alatt minden haját, bajuszt és szakált. Teljesen ártalmatlan, használata egyszerű és a festés igen sokáig tart. Óvakodjunk utánzásoktól, csak **EMIR** névvel ellátott dobozokat fogadjunk el

1 készlet ára 3 kor. 50 fillér.

Ha szeplőjétől és pattanásoktól meg akar szabadulni. Ha üde, friss arcot akar úgy használjon

Alabástrom arckenőcsöt.

Két féle minőség van forgalomban, nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 1 korona 30 fillér.

Alabástrom powder

legjobb és legtisztább anyagokból van összeállítva Kitűnően fed és finomságánál fogva az arcon alig vehető észre és semmiféle pattanás vagy miltesser nem keletkezik az arcon ha valaki az Alabástrom poudert használja. Egy eredeti doboz ára 2 korona. !! Óvakodjunk utánzatoktól. !!

Ezen szerek valódi minőségben beszerezhetők

NÉMETH PÁL

gyógyszerésznél

Arany Kereszt gyógyszertárban
Nagyvárad, Szent László-tér,
Városháza mellett.

Mindenféle postai megrendelést azonnal szállítok!

Fenti szerek beszerezhetők még a Vadasz drogueriában, Farkas István Apolló drogueriában és Csillag gyógyszertár Zöldfa-utca.

Olcsó harisnya vásár Hol?? Hol??

A HÓFEHÉRKE harisnya áruházban

Nagyvárad Szent László-tér,
Sas palota a Drogueria mellett.

Eladásra kerül ötvenezer pár női és férfi harisnya.

Következő előnyárakban:

Szám.	Reklám árak.
908 Női flor harisnya «Hófehérke»	K 2 80
Női flor harisnya selejtes kisebb kötési hibákkal	„ 1 96
908 térd flor harisnya «Hófehérke» térden felüli	„ 3 20
407 Női flor harisnya «Hóvirág» s-lvem fényű	„ 2 75
211 Női la. cérna h. gyémánt fekete	„ 3 75
305 Női la. cérna musselin harisnya vékony szálú	„ 3 40
307 Női la. cérna őrszi harisnya	„ 4 —
298 Női la. Tráma selyem harisnya vékony szálú	„ 5 —
Téli női harisnyák K 2 20, 2 50, 3 —, 3 80, 5 10, „ „ gyapju harisnyák K 7 —, 8 —, 9 —.	
R. Férfi pamut harisnya selejtes kisebb kötési hibákkal	K 0 96
R.R. Férfi flor harisnya selejtes kisebb kötési hibákkal	„ 1 26
672 Férfi divat csikós selejtes kisebb kötési hibákkal	„ 1 50
2266/68 gyapju hulladék téli	„ 2 16
3456 Férfi harisnya Merinó gyapju téli	„ 2 60
3459 Férfi harisnya gyapju téli vastag szálú	„ 3 —
3484 Férfi harisnya valódi gyapju téli bolyhozott	„ 5 —

! Olcsó nagy zsebkendő vásár !

Ezen árak csak november 1-ig maradnak érvényben.

Külföldi nagyban osztály.

IZSÁK LIDIA elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad, Park-szálloda
Nagy Sándor-u. 1. épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgigeti színház művészainak egyedüli szállítója.

:: Telefon : 11—53. ::

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben úgy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabútorok fülkékben beraktározásra elfogadhatók. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros-pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ-beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.